

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางสาวมณีนีทิพย์.....นามสกุล.....ขุนทอง.....
ตำแหน่ง...นักสำรวจดินชำนาญการ.....กลุ่ม/ฝ่าย.....นโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน.....
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
(Open Government Data Guideline)
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....ระบบเรียนออนไลน์ (e-Learning) ของสถาบันพัฒนาบุคลากร
ภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA).
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA).....
ตั้งแต่วันที่.....๒๓.....เดือน.....กรกฎาคม...พ.ศ..๒๕๖๔.....ถึงวันที่.....๒๔.....เดือน.....กรกฎาคม...พ.ศ..๒๕๖๔.....
เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/ สัมมนา/พัฒนาความรู้

ข้อมูลเปิดเผยภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วย
ข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่
เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ ทำซ้ำหรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัด

หลักการสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลและการคัดเลือกข้อมูล คือ การใช้มาตรฐานข้อมูลเดียวกัน (Data
Standard) และจัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata) ทั้งนี้การคัดเลือกข้อมูลเพื่อนำมาเปิดเผยต้องพิจารณา
ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือความมั่นคงของรัฐ เพื่อให้
การเปิดเผยข้อมูลเกิดประโยชน์สูงสุดและมีความปลอดภัย

คุณลักษณะของข้อมูลเปิด ๘ ประการ ได้แก่ ๑) **ความครบถ้วน (Complete)** ข้อมูลต้องถูกเผยแพร่
ทั้งหมดเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ความมั่นคง หรือความเป็นส่วนตัว ๒) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary)** ข้อมูลต้อง
มาจากแหล่งกำเนิดโดยตรง ไม่ผ่านการแก้ไข ดัดแปลง หรือสรุปย่อจนสูญเสียรายละเอียด ๓) **ความทันเวลา
(Timely)** ข้อมูลต้องได้รับการปรับปรุงอย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบันที่สุดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๔) การ
เข้าถึงง่าย (Accessible) ข้อมูลต้องเปิดกว้างให้ผู้ใช้ทุกคนเข้าถึงได้ง่ายที่สุด โดยไม่มีอุปสรรคทางกายภาพ
หรือขีดจำกัดด้านพื้นที่ ๕) **เครื่องประมวลผลได้ (Machine Processable)** ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบที่ระบบ
คอมพิวเตอร์สามารถนำไปวิเคราะห์หรือประมวลผลต่อได้ทันที ๖) **ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory)**
ข้อมูลต้องเปิดให้ทุกคนเข้าถึงได้เท่าเทียมกัน โดยไม่ต้องลงทะเบียนหรือสมัครสมาชิกที่ยุ่งยาก ๗) รูปแบบ
ไฟล์ไม่ผูกขาด (Non-proprietary) ข้อมูลต้องไม่อยู่ในฟอร์แมตที่ต้องใช้ซอฟต์แวร์แบบเสียเงินเปิด (เช่น
ควรใช้ CSV แทน XLS) และ ๘) **ไม่มีข้อจำกัดสิทธิ์ (License-free)** ข้อมูลต้องไม่ติดลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร หรือ
เครื่องหมายการค้า เพื่อให้สามารถนำไปต่อยอดได้อิสระ

แนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย ๑) การคัดเลือกและจัดเตรียมชุดข้อมูล
(Identify & Select) ได้แก่การคัดเลือกชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High-value Datasets) มุ่งเน้นชุดข้อมูลตาม
ภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีประชาชน สื่อมวลชน หรือภาคธุรกิจเรียกร้องบ่อยครั้ง ตรวจสอบข้อจำกัดทาง
กฎหมายอย่างเข้มงวดว่าข้อมูลนั้นไม่ใช่ข้อมูลส่วนบุคคล (ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ PDPA)

และต้องไม่เป็นข้อมูลความลับทางราชการหรือความมั่นคงจัดระดับชั้นของข้อมูล (Data Classification) คัดแยกข้อมูลที่เปิดเผยได้ทั่วไปออกจากข้อมูลที่มีการควบคุมสิทธิ์อย่างชัดเจน ๒) การประเมินคุณภาพและปรับปรุงรูปแบบข้อมูล (Quality & Format Transformation) คือการทำ Data Cleansing ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลก่อนการนำไปเผยแพร่แปลงโครงสร้างไฟล์ให้เครื่องอ่านได้ (Machine-Readable) ปรับเปลี่ยนเอกสารจากรูปแบบปิด (เช่น PDF, รูปภาพ) ให้มาอยู่ในรูปแบบเปิด เช่น CSV, XML, JSON เพื่อให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สามารถดึงไปประมวลผลต่อได้ทันทีที่ใช้มาตรฐานไฟล์ไม่ผูกขาด (Non-proprietary) เลี่ยงการผูกติดกับซอฟต์แวร์ที่ต้องซื้อลิขสิทธิ์เชิงพาณิชย์ ๓) การจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata & Cataloging) โดยระบุเมตาดาตา (Metadata) จัดทำ "ข้อมูลอธิบายข้อมูล" เช่น ชื่อผู้จัดทำ วันที่อัปเดต รอบความถี่ในการเผยแพร่ และเงื่อนไขการนำไปใช้ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สืบค้นระบบได้ง่ายจัดทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ขึ้นทะเบียนชุดข้อมูลดิจิทัลอย่างเป็นระบบภายในหน่วยงาน เพื่อความสะดวกในการเชื่อมโยงและบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) และ ๔) การเผยแพร่และกำกับดูแลผ่านแพลตฟอร์มกลาง (Publish & Maintain) นำข้อมูลเข้าสู่ศูนย์กลาง เผยแพร่ชุดข้อมูลผ่านหน้าเว็บของหน่วยงาน และเชื่อมโยงเข้าสู่แพลตฟอร์มกลางของประเทศคือเว็บ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (data.go.th) กำหนดสิทธิ์สัญญาอนุญาต ประยุกต์ใช้ข้อตกลงและสัญญาอนุญาตให้ชัดเจน เช่น Thailand Open Government License (OGL) เพื่อคุ้มครองผู้ใช้งานให้สามารถทำซ้ำ นำไปใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ฟรีโดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์วงจรระบบการปรับปรุงข้อมูลถาวร (Permanence & Timely) กำหนดตารางเวลาหรือติดตั้งระบบอัตโนมัติ (เช่น ผ่าน API) เพื่ออัปเดตชุดข้อมูลให้สดใหม่ ทันเวลา และระบบต้องพร้อมใช้งานตลอดเวลา ระบบศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐของประเทศไทย (data.go.th) มีการกำหนดระดับสิทธิ์การใช้งานของ ผู้ใช้เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลมีความเป็นระบบ ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ หลัก ได้แก่ ๑) ผู้ใช้งานทั่วไป (User) และ ๒) ผู้ดูแลระบบ (Admin)

๒.๒ ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ/การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

ทำให้ทราบถึงหลักการสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลและแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ เพื่อรองรับการเป็นรัฐบาลดิจิทัล

☒ ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

เพื่อวางกรอบแนวทางการจัดทำฐานข้อมูล agrimap ซึ่งเป็นฐานข้อมูลสำคัญด้านการเกษตรของประเทศ เพื่อให้เกษตรกรและผู้ใช้งานอื่นๆ ได้เข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

.....การขัดข้องของระบบอินเทอร์เน็ตในระหว่างการฝึกอบรม ทำให้การอบรมไม่ต่อเนื่อง

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การเผยแพร่ข้อมูลภาครัฐเป็นสิ่งจำเป็นที่รัฐพึงกระทำเพื่อให้รรถประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ของการได้มาซึ่งข้อมูลนั้น

ลงชื่อ

นางสาวณิธิพย์ ขุนทอง

(นางสาวณิธิพย์ ขุนทอง)

ตำแหน่ง.....นักสำรวจดินชำนาญการ.....

ผู้รายงาน

วันที่....๒๔.....เดือน.....กรกฎาคม...พ.ศ....๒๕๖๙.....

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓)ทราบ

ลงชื่อ.....

(นายันทพล หนองหารพิทักษ์)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

วันที่.....เดือน ๒๗ ก.ค. ๒๕๖๕

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

มณีกิพย์ ขุนทอง

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนรู้ออนไลน์ในบทเรียน
การประยุกต์ใช้ความรู้ปัญญาประดิษฐ์
ในการพัฒนาหุ่นยนต์สนทนา (Chatbot) เพื่อการบริการภาครัฐ

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:00 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2569

Ah.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการศึกษาด้านวิทย์
 กับการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านวิทย์

Copyright © 2004 John Wiley & Sons, Inc.
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, scanning, or otherwise, without prior written permission from John Wiley & Sons, Inc.

Handwritten signature: *Handwritten signature*

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

มณีกิพย์ ขุนทอง

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
(Open Government Data Guideline)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 24 กรกฎาคม 2569

Signature

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

For more information, please visit our website: www.dga.go.th
Digital Government Development Agency (DGA)
Bangkok, Thailand
Tel: 02-6255-1111, 02-6255-1112

นางสาว
มณีกิพย์ ขุนทอง